

Қаралды

Педагогикалық кеңес отырысында

Хаттама №1

«28» тамыз 2023ж.

Келісілген

әдіскер

Сәркей Э.А.

«1» қыркүйек 2023ж.

Бекітемін

«Облыстық арнайы мектеп-
балабақшасы» КММ директоры
Аймағанбетова Э.М.

«1» қыркүйек 2023ж.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023-2024 оқу жылына арналған КММ «Облыстық арнайы мектеп-балабақшасы» №1 «Балдырған» мектепалды (5 жас) тобында ұйымдастырылған іс-әрекеті бойынша перспективалық жоспары

Тәрбиешілер: Жаксығалиева П.К, Бисеналина Л.Б

Логопед: Наурызбайқызы А

Дефектолог: Нәден Р. Қ

Музыка жетекшісі: Муканова Т.И

Денешынықтыру нұсқаушысы: Анапина А.К

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

«Облыстық арнайы мектеп-балабақшасы»КММ

«Балдырған» мектепалды даярлық тобы

Кезен:2023-2024 оқу жылы

2023-2024 оқу жылы қыркүйек айы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қыркүйек	Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жүру: сапта бір бірден жүру, аяқтың ұшымен, өкшемен, заттар арасымен, кеглилер арасымен.</p> <p>Тепе-теңділікті сақтау: Заттардан аттап жүру.</p> <p>Жүгіру: Бір сызыққа қойылған заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы «жыланша» жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу: Өртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу.</p> <p>Секіру: бір орында тұрып, алға қарай 3-4 метр қашыққа жылжу арқылы секіру.</p> <p>Лақтыру, қағып алу, домалату: Допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату.</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: бір- бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ырғақты орындау.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулары. Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар. Қолды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу, қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу, қолды желкеге қою.</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар. Алға еңкейіп, алақаның еденге тигізу. Қолды алға көтеріп оңға, солға бұрылу.</p> <p>Аяққа арналған жаттығулар. Аяқтың ұшына көтерілу. Қолды алға созып, жартылай отырып- тұру (2-3 рет)</p> <p>Спорттық жаттығулар. Спорт залда және спорт алаңына қауіпсіздікті сақтауға баулу. Әр түрлі спорт түрлерімен таныстыру.</p> <p>Вилосипед, самакат тебу. Шеңбер бойымен және тура жолмен өз бетінше екі дөңгелекті велсипед, самакат тебу.</p> <p>Спорттық ойындар.</p> <p>Футбол элементтері. Допты қақпаға тебу.</p>

	<p>Қимылды ойындар. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. Дербес қимыл белсенділігі. Велосипед тебуге, футбол ойындарына жағдай жасау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Жеке гигиене ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу,</p> <p>Сауықтыру шынықтыру шаралары. Таңертенгілік жаттығуларды орындауға қызығушылық тудыру. Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсы температурадағы сумен шайыну</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға.</p> <p>Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту.</p> <p>Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу.</p> <p>Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға ынталандыру</p>
Көркем әдебиет	<p>Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну. Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту.</p> <p>Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру.</p> <p>Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту.</p>
Сауат ашу негіздері	<p>Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру.</p> <p>Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру.</p> <p>Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру.</p> <p>Тік сызықтарды жазуға дағдыландыру.</p> <p>Сурет салу.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын</p> <p>Жиындар құра білуге дағдыландыру (заттарды топтастыру)</p> <p>Сан және санау</p> <p>10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру.</p> <p>Шама</p>

	<p>Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын анықтау қабілетін қалыптастыру</p> <p>Геометриялық фигуралар Сопакша пішінмен таныстыру.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау Кеңістік туралы түсініктерді бекіту</p> <p>Уақытты бағдарлау Әр түрлі оқиғалардың реті туралы білімді бекіту</p>
<p>Қоршаған ортамен таныстыру</p>	<p>Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп, келісіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу.</p> <p>Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабақшаға баруы, мектепке баруы, ересек азамат болып ержетуі мен еңбек етуі, болашақта табысты болуы үшін білімнің түсінуіне, болашақта мектепте оқуға ынтасын арттыру, жаңаны тануға, өз өміріне қажетті дағдыларды игеруге ықпал ету.</p> <p>Туыстық байланыстарды түсіну (өз жұрты, атасы мен әжесі, жақын туыстары, нағашы жұрты), өзінің жеті атасын білу. Үйде отбасы мүшелеріне қамқорлық жасау, үлкендерді сыйлау, кішіге ізет көрсету, үй шаруасына көмектесу, отбасы мүшелеріне жақсы көретінін білдіру, алғыс айту, сыпайы сөйлеу.</p> <p>Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары (маусым, өсімдік, адам еңбегі) арасындағы бақылау және түсіну</p> <p>Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p>
<p>Құрастыру</p>	<p>Бала, оның отбасы, үйі. Ересек азамат болып ержетуі мен еңбек етуі</p> <p>Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау Заттар, олардың белгілерін нақтылау</p> <p>Еңбекке баулу Еңбектің мазмұны, сипаты және нәтижесінің маңызын, түсіну және бағалау.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау, Қазақстан мемлекетінің рәміздеріне құрмет көрсету.</p> <p>Жол қозғалысы ережелері Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвейге арналған жол) білу</p> <p>Табиғатпен таныстыру "Өлі табиғат" ұғымымен таныстыру (су, ауа, мұз сүңгілері, күн, бұлт, қар, тастар, жел, жаңбыр)</p>

	<p>Өсімдіктер әлемі Туған өлкенің өсімдіктері (ағаштар, бұталар, гүлдер, шөпті өсімдіктер) туралы түсініктерін кеңейту</p> <p>Жануарлар әлемі Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу</p>
Сурет салу	Заттардың пішіндеріне, бөліктердің салыстырмалы өлшеміне және олардың орналасуына сүйене отырып, түстер мен олардың реңктерін беру, негізгі пішінді, заттар мен олардың бөліктерінің пропорцияларын мәнерлеп жеткізе білу, түстерді өз қалауы бойынша таңдау.
Мүсіндеу	<p>Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану.</p> <p>Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану.</p>
Жапсыру	Қайшыны қолдануды бекіту: жолақтардан тікбұрышты пішіндер, шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын қию арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерді қиып алу. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.
Музыка	<p>Музыка тыңдау: Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету.</p> <p>Ән айту: Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Музыканың сипатындағы өзгерістерге қимылдарды жасауға үйрету.</p> <p>Билер: Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым әуендерді ойнауды үйрету</p>
Айы	<p>Арнайы түзету іс-әрекеті</p> <p>Арнайы түзету іс-әрекетінің міндеттері</p>

Сөйлеуді дамыту бойынша арнайы түзету жұмысы	<p>Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз п-б, г-ғ дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту.</p> <p>Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру.</p> <p>Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу</p>
Сенсорика	<p>Көруді қабылдау мен зейінді дамыту: суреттердегі әрекетті бейнелеу; 3 элементтен (доп, текше, үшбұрышты призма) ересек адамның іс-әрекетіне еліктеу арқылы құрылыс процесінде форманы ажырату. Практикалық сынау әдісін қолдана отырып, шаманы ескере отырып, үш бөліктен тұратын пирамиданы бүктеу.</p> <p>Есту қабілеті мен зейінін дамыту: дыбыстың өзгеруіне белгілі бір әрекетпен жауап бере отырып, үш музыкалық аспаптың (барабан, металлофон, құбыр) дыбысын саралау дағдыларын үйрету.</p> <p>Тактильдік-қимылдық қабылдаудың дамуы: геометриялық пішіндерді (доп, текше, кірпіш, үшбұрышты призма) және заттардың шамаларын (кішкентай, үлкен, өте үлкен) сезіну. Дәмді қабылдауды дамыту: тағамды температура бойынша (Ыстық, Суық, жылы) саралау дағдыларын үйрету</p>
Қоршаған ортамен таныстыру және сөйлеуді дамыту	<p>Баланың "Мен" бейнесін қалыптастыру. Баланы өсіп, жетілген ересек бала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, келісім білдіру, жеке басын құрметтеу. Оның өсуі мен дамуы, өткені, бүгінгі және болашағы туралы түсініктерді қалыптастыру ("Мен кішкентай болдым, мен өсіп келемін, мен ересек боламын"). Мектеп туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (мектепке баруға ынтасын, қызығушылығын арттыру). Өзінің атын, тегін, жасын, жынысын атай білуге үйрету, өзін құрметтеуге, өз қадір-қасиетін сезінуге, өзіне деген сенімділікке тәрбиелеу.</p> <p>Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы білімдерін жетілдіру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру.</p> <p>Топта кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындауға үйрету: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлықтарды, ас құралдарын (қасықтар, шанышқылар) ретімен қою. Балаларды адамгершілікке, өзара көмек беруге, ренжіген балаға жанашырлық танытуға және ренжіткен баланың әрекеттерінің әділдігіне көз жеткізіп себебін анықтауға, әділ болған жағдайда әрекет еткен баланың әрекеттерін қолдауға, бірге, келісіп ойнауға, құрдастарының өтініші бойынша ойыншықтарымен бөлісуге, айналасында болып жатқан жағдайларды ой елегінен өткізіп, өзінің әділ пікірін білдіруге баулу. Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелеу.</p> <p>Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу</p>

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

«Облыстық арнайы мектеп-балабақшасы»КММ

«Балдырған» мектепалды даярлық тобы

Кезен:2023-2024 оқу жылы

2023-2024 оқу жылы қазан айы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қазан	Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жүру: сапта бір бірден жүру; тізені жоғары көтеріп жүру; жіптерден аттап жүру.</p> <p>Тепе-теңділікті сақтау: Арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру.</p> <p>Жүгіру:Сапта бір бірлеп жүру, кедергілердің арасымен өту арқылы «жыланша» жүгіру, Еңбектеу, өрмелеу: жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу.</p> <p>Секіру: бір орында тұрып, алға қарай 3-4 метр қашықтыққа жылжу арқылы екі тізенің арасына қапшықты кысып алып секіру.</p> <p>Лақтыру, қағып алу, домалату: допты қабырғаға лақтыру және екі қолмен қағып алу.</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: сапқа, қатарға бір бірлеп тұру; сап түзеп, екі қарамен қайта құру.</p> <p>Музыкалық ырғақтық қимылдар. Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ырғақты орындау.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Қол және иық белдеулеріне арналған жаттығулар.Саусақтарды айқастырып, алға-қарай көтеру (қолды сырты жағымен ішке қарай бұру). Қолды кезек жоғары артқа көтеру.</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар. Қолды жоғары көтеріп,жан- жаққа көтеру.</p> <p>Арқаға арналған жаттығулар: Стретчинг элементтері бар жаттығуларды орындау.</p> <p>Аяққа арналған жаттығулар.Қолды тізеге қойып отырып тұру.</p> <p>Спорттық жаттығулар. Спорт залда және спорт алаңына қауіпсіздікті сақтауға баулу. Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу.</p>

		<p>Велосипед, сомакат тебу. Шеңбер бойымен және тура жолмен өз бетінше екі дөңгелекті велосипед, сомакат тебу.</p> <p>Спорттық ойындар.</p> <p>Футбол элементтері.Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу.Допты қақпаға тебу.</p> <p>Қимылды ойындар.Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі.Жаз мезгілдерінде велосипед тубуге, футбол ойнауға жағдай жасау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту:дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю.</p> <p>Сауықтыру- шынықтыру шаралары.Дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.</p> <p>Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама- қарсы температурадағы сумен шайыну</p>
	Сөйлеуді дамыту	<p>Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау.</p> <p>Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу.</p> <p>Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.</p> <p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуға, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға баулу.</p> <p>Еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, ақкөңіл-салмақты) ынталандыру.</p>
	Көркем әдебиет	<p>Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну.</p> <p>Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді,</p> <p>Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау.</p> <p>Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен, әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру.</p> <p>Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді сомдауға мүмкіндік беру</p>

Сауат ашу негіздері	<p>Сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу.</p> <p>Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау.</p> <p>Қолды жазуға дайындау.</p> <p>Көлденең сызықтарды жазуға мүмкіндік беру.</p> <p>Қалам немесе қарындашты дұрыс ұстап сурет салу</p>
Математика негіздері	<p>Жиын</p> <p>Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру</p> <p>Сан және санау</p> <p>Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен, 0 ден 9 дейінгі цифрмен таныстыру.</p> <p>Шама</p> <p>Заттардың (5 және одан артық) биіктігін анықтау қабілетін қалыптастыру</p> <p>Геометриялық фигуралар</p> <p>Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопақша пішінмен таныстыру.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау</p> <p>Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде)</p> <p>Уақытты бағдарлау</p> <p>түрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту.</p>
Қоршаған ортамен таныстыру	<p>Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту.</p> <p>Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату.</p> <p>Жануарлардың тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату.</p> <p>Туған өлкенің өсімдіктері (ағаштар, бұталар, гүлдер, шөпті өсімдіктер) туралы түсініктерін кеңейту, "орман", "шалғын" және "бақша" ұғымдарымен таныстыру.</p>
Құрастыру	<p>Табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиғи және қалдық материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің әрекетін жоспарлау дағдыларын жетілдіру, дербестік пен шығармашылық танытып, мақсатты түрде жұмыс жасай білу. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білу.</p>

Сурет салу	Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды бояуға батыру, қағазға жуан сызықтарды сызарда қылқаламды көлденең, ал жіңішке сызықтар мен нүктелерді сызу үшін тігінен ұстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан оңға қарай, жоғарыдан төмен қарай, қиғашынан жүргізу.
Мүсіндеу	Шынайы бейнесіне қарап және ойдан пішіндері мен өлшемі әртүрлі таныс заттарды: көгөністерді, жемістерді, ойыншықтарды, ыдыстарды мүсіндеу, оларға тән ерекшеліктерді беру, қолдың және саусақтардың қимылдарын жетілдіру, қарапайым пропорцияларды сақтай отырып, адам мен жануардың пішіндерін мүсіндеу. Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сақтау.
Жапсыру	Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.
Музыка	Музыка тыңдау: Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Ән айту: Ән айту дағдыларын қалыптастыру Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Музыканың бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып жасауға үйрету. Билер: Би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындауды үйрету. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Таныс әуендерді жеке орындауға үйрету. арқылы бере білу.
Арнайы түзету іс – әрекеті	Арнайы түзету іс-әрекеттінің міндеттері
Сөйлеуді дамыту бойынша арнайы түзету жұмысы	Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру. Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу дағдыларын қалыптастыру. Әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу. Бақылау және суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру
	Көруді қабылдау мен зейінді дамыту: практикалық сынақтарды қолдана отырып, ойын барысында көлемді фигураларды (доп, текше, кірпіш, үшбұрышты призма) саралау.

Сенсорика	<p>3 бөліктен тұратын бөлінген тақырыптық үлгіні бүктеу.</p> <p>Есту мен зейінді дамыту: 2-3 музыкалық аспаптың дыбысталу ретін анықтау.</p> <p>Тактильдік-қимылдық қабылдауды дамыту: заттарды сезіну, тән белгілерді бөліп көрсету.</p> <p>Дәмді қабылдауды дамыту: " ащы тәтті", "тәтті және қышқыл" әр түрлі дәмдік сипаттамалар туралы идеяларды қалыптастыру.</p>
Қоршаған ортамен таныстыру және сөйлеуді дамыту	<p>Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді кеңейту: жемістер, көгөністер, жидектер (орман, бақша), гүлдер (бөлме, бақша, шабындық), бұталар және ағаштар (бақша, орман).</p> <p>Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдана білуге.</p> <p>Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға</p>

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

«Облыстық арнайы мектеп-балабақшасы»КММ

«Балдырған» мектепалды даярлық тобы

Кезен:2023-2024 оқу жылы

2023-2024 оқу жылы қараша айы

	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
	Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жүру.Сапта бір бірлеп аяқтың ұшымен, өкшемен, аяқтың ішкі және сыртқы қырымен шашырап жүру. Тепе-теңділікті сақтау.Кедір бұдыр тақтай, гимнастикалық тақтай бойымен жүру.</p> <p>Жүгіру. Қатармен бір бірлеп шашырап жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу: гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып етбетімен өрмелеу, әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту.</p> <p>Секіру: түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру, бір орында тұрып биіктікке секіру.</p> <p>Лақтыру, қағып алу, домалату: Допты жоғары лақтырып екі қолмен қағып алу,2-2.5 метр арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты лақтыру.</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: Бір бірлеп сапқа тұру, сап түзеу,екі, үш қатармен қайта құру.</p> <p>Музыкалық- ырғақтық қимылдар. . Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ырғақты орындау.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Қол және иық белдеулеріне арналған жаттығулар. Қолды кезек жоғары-артқа көтеру.</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар. Отырып алға қарай еңкею, тізерлеп тұрып алға еңкею.</p> <p>Арқаға арналған жаттығулар: Қолдың көмегімен етбетімен жатып еңбектеу (3 метр)</p> <p>Аяққа арналған жаттығулар: қолды алға созып, жартылай отырып тұру.</p> <p>Спорттық жаттығулар.Денешынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру.</p> <p>Спорттық ойындар. Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолмен допты бір-біріне лақтыру.</p> <p>Қимылды ойындар. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.</p>

	<p>Дербес қимыл белсенділігі. Қимылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар ортаны құру, баскетбол ойынына жағдай жасау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Таңертенгі жаттығуларды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту. Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсы температурадағы сумен шайыну</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру.</p> <p>Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, оң, қатар, жанында, арасында)</p> <p>Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p> <p>Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға</p>
	<p>Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау.</p> <p>Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту.</p> <p>Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну</p>
	<p>Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну.</p> <p>Жазу бетінде бағдарлай білуге үйрету.</p> <p>Қысқа сызықтарды жазуға мүмкіндік беру.</p> <p>Қаламды еркін ұстап, жоғарыдан төмен қарай жылжып сурет салу</p>
	<p>Жиын</p> <p>Жиындарды бөліктерге бөлу және оларды қайта біріктіру</p> <p>Сан және санау</p>

	<p>"Қанша?", "Нешінші?" сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру.</p> <p>Шама Заттардың (5 және одан артық) ені мен жуандығын анықтай білу</p> <p>Геометриялық фигуралар Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) ажырата білуге жаттықтыру</p> <p>Кеңістікті бағдарлау Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: қозғалыс бағыттары: жоғарыдан төменге</p> <p>Уақытты бағдарлау лар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру</p>
<p>Қоршаған ортамен таныстыру</p>	<p>Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту.</p> <p>Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану.</p> <p>Жолда қауіпсіздік ережелерін сақтау. Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвейге арналған жол) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сақтау.</p> <p>"Балалар", "Трамвай аялдамасы", "Автобус аялдамасы", "Метро аялдамасы", "Тройллебус аялдамасы", "Жаяу жүргіншілер жолы", "Велосипедке арналған жол (электросамокат, гироскутер, сигвей)" жол белгілерімен таныстыруды жалғастыру.</p> <p>Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдыкталуын түсіну, ұялы телефон, смартфон, компьютер, ғаламтор, теледидардың қолданылуын білу, оларды қолдануда қауіпсіздікті сақтау.</p>
<p>Құрастыру</p>	<p>Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өз бетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу.</p> <p>Құрастырылған құрылысы мен құрылыстың шынайы бейнесі арасында байланыс орнату.</p>
<p>Сурет салу</p>	<p>Түзу, ирек, жіңішке, жалпақ сызықтарды, түрлі көлемдегі дөңгелектерді, жақпаларды, нүктелерді ырғақты орналастыра отырып, қарапайым пішінді өрнектерді құрастыра білуді бекіту, түрлі өлшемді өрнектерді біріктіру, ақ және түрлі-түсті фондарды қолдана отырып, түсті таңдау.</p>

Мүсіндеу	<p>Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану.</p> <p>Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану.</p>
Жапсыру	<p>Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.</p>
Музыка	<p>Музыка тыңдау: Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру.</p> <p>Ән айту: Бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айтуды үйрету.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Қимылдық жаттығуларды орындауға ажырату (марш, жеңіл, жүрелеп отыру)</p> <p>Билер: Қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Шағын топпен таныс әуендерді орындауға үйрету</p>
Айы	<p>Арнайы түзету іс-әрекеті</p> <p style="text-align: center;">Арнайы түзету іс- әрекетінің міндеттері</p>

Сөйлеуді дамыту бойынша арнайы түзету жұмысы	<p>Дыбыстарды дұрыс, анық айту қабілеттерін қалыптастыру, дыбысталуы ұқсас дауыссыз ж-ш дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).</p> <p>Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру. Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдана білуді дамыту.</p> <p>Сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру.</p> <p>Өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану</p>
Сенсорика	<p>Көруді қабылдау мен зейінді дамыту: практикалық сынақтарды қолдана отырып, ойын барысында көлемді фигураларды (доп, текше, кірпіш, үшбұрышты призма) саралау. 3 бөліктен тұратын бөлінген тақырыптық суретті бүктеу.</p> <p>Есту қабілеті мен зейінін дамыту: 2-3 музыкалық аспаптардың дыбысталу ретін анықтау. Тактильдік-қимылдық қабылдауды дамыту: заттарды сезіну, тән белгілерді бөліп көрсету. Дәмді қабылдауды дамыту: "тәтті-ащы", "тәтті-қышқыл" әр түрлі дәмдік сипаттамалар туралы идеяларды қалыптастыру</p>
Қоршаған ортамен таныстыру және сөйлеуді дамыту	<p>Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді кеңейту: жемістер, көгөністер, жидектер (орман, бақша), гүлдер (бөлме, бақша, шабындық), бұталар және ағаштар (бақша, орман).</p> <p>Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдана білуге.</p> <p>Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға</p>

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

«Облыстық арнайы мектеп-балабақшасы»КММ

«Балдырған» мектепалды даярлық тобы

Кезен:2023-2024 оқу жылы

2023-2024 оқу жылы желтоқсан айы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Желтоқсан	Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жүру.Сапта бір бірден, екеуден жүру, ересектің белгісімен тоқтау.</p> <p>Тепе-теңділікті сақтау.Скамейканың үстіне қойылған текшелерден, кедір бүдір тақтайлардан аттап жүру.</p> <p>Жүгіру. Қатармен бір бірден, екі екіден, жұбымен жыланша бір сызыққа қойылған заттардың арасымен, кедергілерден өту арқылы жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу Допты басымен итеріп, төрттағандап еңбектеу (3-4метр арақашықтығы)</p> <p>Секіру.Қос аяқпен заттардың арасымен (арақашықтығы 4метр) секіру,қос аяқпен құрсаудан құрсауға секіру (арақашықтығы 40 сантиметр)</p> <p>Лақтыру, қағып алу, домалату: Допты екі қолымен бір біріне (арақашықтығы 1,5-2 метр)басынан асыра лақтыру.</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: бір бірінің артынан бір және екіден сапқа тұру, екеуден қайта сап түзеу.</p> <p>Музыкалық- ырғақтық қимылдар. . Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ырғақты орындау.</p> <p>Жалпы дамыту жаттығулары.</p> <p>Қол және иық белдеулеріне арналған жаттығулар.Саусақтарды айқастырып, алға жоғары көтеру (қолды сыртқы жағымен ішке қарай бұру)</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар.Қолды жоғары көтеріп, жан жаққа бұрылу, артқы жағынан қолды айқастырып көтеру.</p> <p>Арқаға арналған жаттығулар:Стретчинг элементтері бар жаттығуларды орындау.</p> <p>Аяққа арналған жаттығулар. Аяқтың ұшына көрерілу, қолды алға сосып жартылай отырып тұру</p> <p>Спорттық жаттығулар.Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу.</p> <p>Сырғанау. Өз бетінше мұзды жолдармен сырғанау.</p> <p>Шанапен сырғанау. Бір бірін шанамен сырғанату.</p>

	<p>Спорттық ойындар. Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір біріне лақтыру. Қимылды ойындар. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. Дербес қимыл белсенділігі. Қимылды ойынның дамуына ықпал ететін әр түрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар ортаны құру. Қыс мезгілінде мұзды жолдармен, шанамен сырғанауға жағдай жасау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту. қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсы температурадағы сумен шайыну.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. Балалар сөздігіне мағынасы қарама-қарсы сөздерді – антонимдерді енгізу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға. Әдеби шығармаларды мұқият тыңдау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу.</p>
Көркем әдебиет	<p>Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру.</p>
Сауат ашу негіздері	<p>Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету. Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету. Ұзын сызықтарды жазуға мүмкіндік беру.</p>

	қаламды немесе қарындашты дұрыс саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу
Математика негіздері	<p>Жиын Жиынды сапасы бойынша бүтін жиын мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнату, жиынның бөліктен үлкен екенін, бөліктің жиыннан кіші екенін салыстыру</p> <p>Сан және санау 10 көлеміндегі сандарды салыстыру</p> <p>Шамач Геометриялық денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау Кеңістік туралы түсініктерді бекіту қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа</p> <p>Уақытты бағдарлау олар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау</p>
Қоршаған ортамен таныстыру	<p>Дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу.</p> <p>Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. Сюжеттік суреттерді сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс тандау.</p> <p>Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау, Қазақстан мемлекетінің рәміздеріне құрмет көрсету.</p> <p>Туған өлке, ел, Отан, мемлекеттік және халықтық мерекелер, еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту. Қазақстан Республикасының Президенті, оның халық үшін атқаратын қызметінің маңыздылығын түсіну.</p> <p>Қазақстан Республикасының бас қаласы – Астана, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын байыту.</p> <p>Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту. "Өлі табиғат" ұғымымен таныстыру (су, ауа, мұз сүңгілері, күн, бұлт, қар, тастар, жел, жаңбыр)</p> <p>Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату.</p>

Құрастыру	Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, киіз үйдің жасауларымен, тұрмыстық заттарымен, ыдыстарымен таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу.
Сурет салу	Заттардың, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу, сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу.
Мүсіндеу	Біртекті заттардан сюжеттер құру, бірнеше пішінді бір тұғырға орналастыру, сюжеттерде пішіннің, қимылдың ерекшеліктерін жеткізе білу, кейіпкерлердің өзіне тән бөлшектерін мүсіндеу, композицияларды қосымша заттар мен элементтердің көмегімен көркемдеп жеткізу. Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру. Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сақтау.
Жапсыру	Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен (кілем, алаша, сырмақ, ши, көрпе, жастық), киіз үйдің жабдықтарымен (кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық, басқұр) таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.
Музыка	<p>Музыка тыңдау: Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру.</p> <p>Ән айту: Ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу дағдыларын дамыту.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Марш сипатын музыка ырғағы арқылы анық ырғақты жүруді үйрету.</p> <p>Билер: Қазақ халқының би өнерімен таныстыру.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.</p>
Арнайы түзету іс-әрекеті	Арнайы түзету іс-әрекетінің міндеттері

Сөйлеуді дамыту бойынша арнайы түзету жұмысы	<p>Дыбыстарды дұрыс, анық айту қабілеттерін қалыптастыру, дыбысталуы ұқсас дауыссыз з-с, н-ң дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).</p> <p>Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білу.</p> <p>Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту.</p> <p>Әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру.</p> <p>Өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану</p>
Сенсорика	<p>Көруді қабылдау мен зейіннің дамуы: шаманы қабылдау: кішкентай, үлкен, өте үлкен; түстерді ажырату: қызыл, сары, көк, жасыл, үлгі бойынша түс таңдау.</p> <p>3 бөліктен тұратын бөлінген тақырыптық суретті бүктеу.</p> <p>Есту қабілеті мен зейінін дамыту: бір аспаптың қатты және тыныш дыбысын ажырату.</p> <p>Тактильдік-қимылдық қабылдауды дамыту: қатты және жұмсақ заттар мен заттарды 2-ші шектерде қабылдау және саралау.</p> <p>Дәмді қабылдауды дамыту: қышқыл дәмді бар тағамдармен (лимон, қара өрік) танысу; тағамның "тәтті-ащы", "тәтті-қышқыл" дәміне қарай анықтамасы</p>
Қоршаған ортамен таныстыру және сөйлеуді дамыту	<p>Отанымыз – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуға баулу. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу.</p> <p>Отан қорғаушылар, Қазақстан Республикасының әскері туралы ұғымдарын кеңейту. Отанды сүйуге, патриотизмге тәрбиелеу.</p> <p>Қазақстан Республикасының бас қаласы – Астана қаласы, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері ұғымдарын дамыту.</p> <p>Табиғат құбылыстары (жел, тұман, қар, бұршақ туралы ұғымдарын, боран) кеңейту.</p> <p>Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтар түсті, күннің суықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау.</p> <p>Қазақстанның і аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру.</p> <p>Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану.</p> <p>Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнеленген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу.</p> <p>Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету.</p>

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

«Облыстық арнайы мектеп-балабақшасы»КММ

«Балдырған» мектепалды даярлық тобы

Кезен:2023-2024 оқу жылы

2023-2024 оқу жылы қантар айы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қантар	Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жүру.Сапта бір бірлеп жүру; басқа бағытқа бұрылып жүру.</p> <p>Тепе-теңділікті сақтау: Қолдарынан ұстап, жұптарымен айналу, шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен жүру.</p> <p>Жүгіру: бір сызыққа қойылған заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы жыланша жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу; кедергілер арасымен еңбектеу, заттардың арасымен жыланша төрттағандап еңбектеу.</p> <p>Секіру. Бір орында тұрып биіктікке секіру.</p> <p>Лақтыру, қағып алу, домалату; Жіптің үстінен допты лақтыру және екі қолмен қағып алу.</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру; бір бірлеп сапқа, қатарға тұру, бір бірінің жанына және бір бірінің артынан сапқа тұру, арнында айналу, оңға солға бұрылу.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар.Қимылдардың ырғағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Қол және иық белдеулеріне арналған жаттығулар. Саусақтарды айқастырып, алға жоғары көтеру (қолды сыртқы жағымен ішке қарай бұру)</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар. Допты жоғарыдан (алға және арқа бір біріне беру)</p> <p>Арқаға арналған жаттығулар.Отырып алға артқа еңкею (5-6 рет) қолдың көмегімен етпетімен жатып еңбектеу.</p> <p>Аяққа арналған жаттығулар. Аяқтың ұшына көрерілу, қолды алға сосып жартылай отырып тұру (2-3 рет)</p> <p>Спорттық жаттығулар. Денешынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғатыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу.</p> <p>Сырғанау. Өз бетінше мұзды жолдармен сырғанау.</p>

	<p>Шанамен сырғанау. Бір бірін шанамен сырғанату, төбешіктерден бір бірлеп шанамен сырғанау.</p> <p>Спорттық ойындар.</p> <p>Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.</p> <p>Қимылды ойындар. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі. Қыс мезгілінде мұзды жолдармен, шанамен сырғанауға жағдай жасау. Қимылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар ортаны құру.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Өз өзіне қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Таңертенгі жаттығуларды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау</p> <p>Балаларды әңгіме айтуға үйрету: шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу.</p> <p>Етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту.</p> <p>Әдеби шығармаларды мұқият тыңдау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.</p>
Көркем әдебиет	<p>Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату.</p> <p>Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту.</p> <p>Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру,</p>

	<p>Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару.</p> <p>Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту.</p>
Сауат ашу негіздері	<p>Сөйлем туралы алғашқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз).</p> <p>Штрихты үйрету.</p> <p>Толқынды, ирек сызықтарды өз бетінше жазуға мүмкіндік беру.</p> <p>Қалам немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап сурет салу.</p> <p>Сөйлем туралы алғашқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөзден тұратынын түсіну</p>
Математика негіздері	<p>Жиын Жиынның бөліктерін санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне қатынасы негізінде салыстыру</p> <p>Сан және санау 10 көлеміндегі сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік.</p> <p>Шама Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану.</p> <p>Геометриялық фигуралар Танымдық-зерттеушілік қызығушылығын, ойлауды, не істеу керектігін, тапсырманы шешуде қалай істеу керектігін түсіну қабілетін дамыту,</p> <p>Кеңістікті бағдарлау Кеңістіктік көріністерді бекіту. қозғалысты бағыттау: жоғарыдан төмен</p> <p>Уақытты бағдарлау тәуліктің ауысуының уақытша реттілігін анықтау қабілетін дамыту ("кеше", "бүгін", "ертең")</p>
Қоршаған ортамен таныстыру	<p>Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау.</p> <p>Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту.</p> <p>Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білу.</p> <p>Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату.</p>

	<p>Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп-баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау, жыл құстары мен қыстайтын құстарды ажырата білу, құстардың пайдасы туралы білу, оларға қамқорлық жасау.</p> <p>Жануарлардың тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: жануарлар қозғалады (жүреді, жүгіреді, секіреді, ұшады, қозғалады); қоректенеді (өсімдіктердің жапырақтары, сабағы, бұтақтары, қабығы, шырыны, тұқымдарымен, етпен, жәндіктермен); өседі және көбейеді, қоршаған ортаны көз, мұрын, тіл, құлақ, тері көмегімен сезе білу.</p> <p>Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша: құстар, балықтар, жануарлар, аңдар, жәндіктер, мекендеу орны (орман, шалғын, су айдыны, бақша, бақ, алаң); қозғалу тәсілі (жүгіру, ұшу, секіру, жүз) бойынша топтастыру.</p>
Құрастыру	Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту
Сурет салу	Парақта кеңістіктегі заттардың қалпын беру, заттардың жазықтықта әртүрлі орналасуы мүмкін екендігін түсіндіру (тұрады, жатады және қалпын өзгерте алады), тірі табиғат заттарының бейнелерін күрделі емес қимылдар мен қалыптар арқылы беру (өсімдіктер, жануарлар, құстар).
Мүсіндеу	Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану.
Жапсыру	Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.
Музыка	<p>Музыка тыңдау: Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру.</p> <p>Ән айту: Ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу дағдыларын дамыту.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Марш сипатын музыка ырғағы арқылы анық ырғақты жүруді үйрету.</p> <p>Билер: Қазақ халқының би өнерімен таныстыру.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау:</p>

Айы

	Балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.
Арнайы түзету іс-әрекеті	Арнайы түзету іс-әрекетінің міндеттері
Сөйлеуді дамыту бойынша арнайы түзету жұмысы	<p>Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу.</p> <p>Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту.</p> <p>Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту.</p> <p>Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану.</p> <p>Өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану.</p>
Сенсорика	<p>Көруді қабылдау мен зейінді дамыту: 4 элементтен (доп, текше, кірпіш, үшбұрышты призма) ересек адамның іс-әрекетіне еліктеу арқылы дизайн процесінде пішінді ажырату; үлгі бойынша күрт ерекшеленетін пішіндерді (шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш, сопақ) таңдау дағдыларын үйрету.</p> <p>Есту қабілеті мен зейінін дамыту: 2-3 презентациядан таңдау кезінде ономотопеяны саралау дағдыларын үйрету.</p> <p>Тактильдік-қимылдық қабылдауды дамыту: ересек адамның ауызша тапсырмасы бойынша жанасуға арналған ойыншықты таңдау(3 таңдау).</p> <p>Дәмді қабылдауды дамыту: тағамды температура бойынша (Ыстық, Суық, жылы) саралау дағдыларын үйрету</p>
Қоршаған ортамен	Қоршаған ортада және табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін сақтау, қарапайым экологиялық білімдерін қалыптастыру және жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасауға (қыстап қалған құстарға жем беру) баулу.

Қаңтар

таныстыру және сөйлеуді дамыту	<p>Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту.</p> <p>Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту.</p> <p>Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде – көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста - құстарды қоректендірудің қажеттігі, көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шикылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау.</p> <p>Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану</p>
--------------------------------	--

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

«Облыстық арнайы мектеп-балабақшасы»КММ

«Балдырған» мектепалды даярлық тобы

Кезен:2023-2024 оқу жылы

2023-2024 оқу жылы ақпан айы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Ақпан	Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жүру. Сапта бір бірден,үшеулен жүру, заттардан бір қырымен аттап жүру.</p> <p>Тепе-теңділікті сақтау. Әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан қолға ауыстыра отырып гимнастикалық скамейка бойымен жүру.</p> <p>Жүгіру.Қатарда бір бірден жүгіру, әр түрлі жылдамдықта баяу жылдам тізені жоғары көтеріп жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу. Гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып еңбектеу.</p> <p>Секіру.20 сантиметр ге дейінгі биіктікке секіру, бір орында тұрып биіктікке секіру.</p> <p>Лақтыру, қағып алу, домалату. Допты жоғары жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу.</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру; сапқа бір, екі, үш қатармен тұру.сап түзеп бір екі, үш қатармен қайта тұру.орнында айналу, оңға, солға бұрылу.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар.Қимылдардың ырғағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Қол және иық белдеулеріне арналған жаттығулар. Қолды кеуде тұсынан қою, екі жаққа созу, қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу.</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар. Гимнастикалық қабырғаға қарап тұрып, белінің тұсындағы тақтайшаны ұстап, алға еңкею.</p> <p>Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар. Гимнастикалық қабырғаға қолдарымен тартылып тұрып, аяқтарын котеру (5-6 рет)</p> <p>Аяққа арналған жаттығулар. Қолды тізеге қойып отырып- тұру.</p> <p>Спорттық жаттығулар. Денешынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу.</p>

	<p>Шанамен сырғанау. Бір бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір бірлеп және екі екіден шанамен сырғанау.</p> <p>Сырғанау. Өз бетінше мұзды жолармен сырғанау, жүгіріп келіп сырғанау.</p> <p>Спорттық ойындар.</p> <p>Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.</p> <p>Қимылды ойындар. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруна жағдай жасау, қыс мезгілінде мұзды жолдармен сырғанауға, шанамен сырғанауға жағдай жасау, менгерген қиыл дағдыларын жетілдіру үшін серуен өткізетін орынды жабдықтау, бадминтон ойынына жағдай жасау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктерне аудару.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара көмегін қолдау. Өзіне өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Таңертенгі жаттығуларды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау</p> <p>Балаларды әңгіме айтуға үйрету: шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу. Етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту.</p> <p>Әдеби шығармаларды мұқият тыңдау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.</p>
Көркем әдебиет	<p>Тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау.</p> <p>Сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу.</p>

	<p>Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну.</p> <p>Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен, әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру.</p>
Сауат ашу негіздері	<p>Сөйлемдерді сөздік талдау: қарапайым сөйлемдерді сөздерге бөлу.</p> <p>Әр түрлі бағытта нүктелерді, көріп жазу арқылы мүмкіндік беру.</p> <p>Сызықтардан шығып кетпей, қаламды немесе қарындашты дұрыс ұстау арқылы сурет салу.</p>
Математика негіздері	<p>Бала, оның отбасы, үйі.</p> <p>Еңбекқорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, өзін-өзі құрметтеу, өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру.</p> <p>Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау</p> <p>Заттардың қасиеттерін сипаттау</p> <p>Еңбекке баулу</p> <p>Дербестік пен жауапкершілікке баулу</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие.</p> <p>Қазақстан Республикасының бас қаласы – Астана, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын байыту.</p> <p>Жол қозғалысы ережелері</p> <p>"Автобус аялдамасы", "Метро аялдамасы" жол белгілерімен таныстыруды жалғастыру.</p> <p>Табиғатпен таныстыру</p> <p>Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау</p> <p>Өсімдіктер әлемі</p> <p>Өсімдік жапырақтары, сабақтарының қозғалуы, гүлдердің күн шыққанда жапырақтарының ашылуы және кешке жабылуы, тамырдың суды сорып, сабағы арқылы су өткізіп, басқа бөліктерін қоректендіруі, өсімдіктердің өсуі үшін ылғалдың, жарықтың, жылу мен тыңайтқыштың қажеттігі олардың жылуды, суықты, күнді немесе бұлтты ауа-райын сезуі, олардың өсуі және көбеюі.</p> <p>Жануарлар әлемі</p> <p>Жануарлар қозғалады (жүреді, жүгіреді, секіреді, ұшады, қозғалады); қоректенеді (өсімдіктердің жапырақтары, сабағы, бұтақтары, қабығы, шырыны, тұқымдарымен, етпен, жәндіктермен)</p>

Қоршаған ортамен таныстыру	<p>Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білу.</p> <p>Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру.</p> <p>Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша: класы (балықтар), мекендеу орны (су айдыны); қозғалу тәсілі (жүзу) бойынша топтастыру.</p> <p>Өзінің болашағына, біліміне, денсаулығына, қызметіне, жетістіктеріне сенімді болуға, қоғамға пайдасын тигізуге баулу. Еңбекқорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, өзін-өзі құрметтеу, өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру</p>
Құрастыру	Ойынға қажетті құрылысты бірлесіп ойдан құрастыруға, алдағы жұмысты бірге жоспарлауға, бір-бірімен келісіп орындауға, дайын құрылыспен ойнауға мүмкіндік беру.
Сурет салу	<p>Бейнелеу әдістерін (штрихтар, бояуларды араластырып, кляксография, жіппен) қолдану.</p> <p>Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде).</p>
Мүсіндеу	Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу. Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау, мүсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеу. Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сақтау.
Жапсыру	Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.
Музыка	<p>Музыка тыңдау. Күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру.</p> <p>Ән айту. Музыкалық сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасау меңгерту.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау:</p>

		Сыбызғы, домбыра аспаптарында ойнау тәсілдерімен таныстыру
Айы	Арнайы түзету іс-әрекеті	Арнайы түзету іс-әрекетінің міндеттері
Ақпан	Сөйлеуді дамыту бойынша арнайы түзету жұмысы	<p>Дыбыстарды дұрыс, анық айту қабілеттерін қалыптастыру, дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру.</p> <p>Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану.</p> <p>Өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану</p>
	Сенсорика	<p>Көруді қабылдау мен зейіннің дамуы: бір пішінді екіншісіне қою әдісін қолдана отырып, жазықтық формаларын байланыстыру; заттарды берілген белгілердің біріне топтастыру: пішіні, мөлшері немесе түсі.</p> <p>Есту қабілеті мен зейінін дамыту: еліктеу дыбысы бойынша жақындарын ажырату.</p> <p>Тактильдік-қимылдық қабылдауды дамыту: заттардың пішіні мен мөлшерін жанасу арқылы қабылдау.</p> <p>Дәмді қабылдауды дамыту: тағамды "тәтті-ащы", "тәтті-қышқыл" дәмдік белгілері бойынша ажыратыңыз</p>
	Қоршаған ортамен таныстыру және сөйлеуді дамыту	<p>Ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің еңбегі, (қаламен ауылдың байланысы), диқанның еңбегі туралы білімді қалыптастыру. Нанға және азық-түлік өнімдеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Өзгенің еңбегінің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, ересектерге көмек көрсету ниеттерін қолдау.</p> <p>Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын қалыптастыру: ойын, ойын жабдықтарын пайдалану, бейтаныс адамдармен қарым-қатынас жасау. Балалардың өз есімін, тегін, жасын, ата-аналарының атын білуді бекіту, кездейсоқ жағдайларда (адасып қалу, құлау) өзін дұрыс ұстауға үйрету.</p> <p>Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру.</p> <p>Заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға</p>

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

«Облыстық арнайы мектеп-балабақшасы»КММ

«Балдырған» мектепалды даярлық тобы

Кезен:2023-2024 оқу жылы

2023-2024 оқу жылы наурыз айы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Наурыз	Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жүру. Бір бірлеп сапта жүру, қозғалыс бағытын өзгертіп, қосалқы қадаммен алға қарай жүру.</p> <p>Тепе теңділікті сақтау. Гимнастикалық скамейка бойымен жүру; гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту.</p> <p>Жүгіру.қатармен бір бірден жүгіру.кедергілерден өту арқылы, орташа қарқынмен 1,5-2 минут тоқтамай жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу: гимнастикалық қабырғамен өрмелеу және бір гимнастикалық қабырғадан екіншісіне ауысып өрмелеу.</p> <p>Секіру:оң және сол аяқты алмастырып, заттардың арасымен (арақашықтығы 3 метр) секіру.</p> <p>Лақтыру, қағып алу, домалату: 2-2,5 метр арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты, асықты лақтыру.</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: Сапқа бір қатармен тұру. Бір бірінің жанына және бір бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта құру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар.Қимылдардың ырғағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Түзу бағытта адымдап жүру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Қол және иық белдеулеріне арналған жаттығулар. Саусақтарды айқастырып, алға жоғары көтеру (қолды сыртқы жағымен ішке қарай бұру). Қолды кезек жоғары артқа көтеру.</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар.Гимнатикалық қабырғаға арқасымен сүйеніп тұрып, белінің денгейіндегі рейкадан ұстап, аяқты кезектестіре бұғу және тік көтеру.</p> <p>Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар. 3-5 метр қашықтықта екі қолын жерге қойып, жүру (бір бала екінші баланы аяғынан ұстайды)</p> <p>Аяққа арналған жаттығулар. Аяқтың ұшымен ұсақ заттарды жылжыту.</p>

	<p>Спорттық жаттығулар. Денешынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғатыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу.</p> <p>Спорттық ойындар</p> <p>Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір біріне лақтыру. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру.</p> <p>Қимылды ойындар. Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі. Қимылды ойынның дамуына ықпал ететін әр түрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар ортаны құру. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау, баскетбол ойынына жағдай жасау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Балаларды қазақ халқының қонақжайлылық дәстүрімен таныстыру, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, "қонақ кәде", "сыбаға", ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтауға баулу.</p> <p>Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (киім, аяқ киім), заттардың орналасқан жерін (сол, оң, қатар, жанында, арасында).</p> <p>Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тындауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу.</p> <p>Балаларды түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу.</p> <p>Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу.</p>
Көркем әдебиет	<p>Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау.</p> <p>Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту.</p> <p>Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Әдеби</p>

	<p>кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну.</p> <p>Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу.</p> <p>Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу.</p>
Сауат ашу негіздері	<p>Сөйлемді ауызша талдау: сөйлемдегі сөздердің реті мен санын анықтау.</p> <p>Дайын сызбаларды контурдан шықпай сызуға үйрету.</p> <p>Олардың арасындағы қашықтықты сақтай отырып, сызықтарды, нүктелерді, көру арқылы әр түрлі бағытта жазуға мүмкіндік беру.</p> <p>Қаламды немесе қарындашты күш жұмсамай дұрыс ұстау арқылы сурет салу</p>
Математика негіздері	<p>Жиын</p> <p>"Бір" сөзінің мағынасын түсіндіру</p> <p>Сан және санау</p> <p>Теңдік туралы түсінік қалыптастыру</p> <p>Шама</p> <p>Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру.</p> <p>Геометриялық фигуралар</p> <p>Пішіннің бір формасынан екіншісін қалай жасау керектігі туралы ұғымдарды дамыту</p> <p>Кеңістікті бағдарлау</p> <p>Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын көрсете білуге үйрету</p> <p>Уақытты бағдарлау</p> <p>Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты қалыптастыруға баулу</p>
Қоршаған ортамен таныстыру	<p>Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау.</p> <p>Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту.</p> <p>Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, "Асар", "Сүйінші сұрау" дәстүрлерінің мәнін түсіндіру, измененийбалаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп, келісіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу.</p> <p>Мемлекеттік мерекелердің (Жаңа жыл, Халықаралық әйелдер күні, маңыздылығын түсіну, оларға белсенді қатысу.</p>

	Қазақ халқының киіз үйінің маңыздылығын, оның құрылысы мен ішкі жабдықтарын білу. Қазақ халқының салт-дәстүрлерін білу және құрметтеу, қазақ халқының құндылықтарына құрмет таныту
Құрастыру	Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін (тақия, сәукеле, кимешек) және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен, ою-өрнектермен безендіру. Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру. Өзінің құрастырған құрылысын талдау арқылы тиімді конструктивті шешімдерді табу, оларды құрастыруда қолдану. Дербестікті, шығармашылықты, бастаманы қолдау.
Сурет салу	Қазақ ою-өрнектерінің түрлері ("түйетабан", "құсқанаты", "құстұмсық", "жапырақ", "жауқазын", "жетігүл", "жұлдызгүл") туралы түсінігін кеңейту, өзіне тән элементтерді пайдалана отырып, оларды құрастыра білуін дамыту. Қазақ ою-өрнектерінің сипатын, колоритін жеткізе отырып, көлемді пішіндерді бояу, парактың ортасын, бұрыштарын, жоғарғы, төменгі, оң және сол жақтарын ажырату, тік сызықтардың әртүрлі үйлесуімен құрылған қазақ ою-өрнегінің элементтерін салу.
Мүсіндеу	Қазақ халқының түрлі ыдыс-аяқтарын (қазан, астау, табақ, тостаған, керсен, ожау, күбі торсық), тұрмыстық заттарын (керует, үстел, ер-тұрман, ошак, кебеже, диірмен), зергерлік бұйымдарымен (білезік, сырға, сақина, тұмар, шашбау), туған өлкедегі мәдени мұра ескерткіштерімен таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша мүсіндеу және оларды ою-өрнектермен және қосымша заттармен (моншақ, дән) безендіру, жұмыс барысында әртүрлі пішінді кескіштерді қолдану, олардың бетіне бедерлер жасау. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану.
Жапсыру	Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу, шаблондармен, трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс істеу, композиция ережелеріне, перспективаға сәйкес бейнелерді құрастыру. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.
Музыка	Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Ән айту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер: Балаларға «Қаражорға» биінін бірінші бөліміндегі қимылдарын билету.

		<p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Қоңырау, металлофон, ксилофон, шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.</p>
Айы	Арнайы түзету іс-әрекеті	Арнайы түзету іс-әрекетінің міндеттері
Наурыз	Сөйлеуді дамыту бойынша арнайы түзету жұмысы	<p>Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау.</p> <p>Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, "Асар", "Сүйінші сұрау" дәстүрлерінің мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп, келісіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу.</p> <p>Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану.</p> <p>Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылау және суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру</p>
	Сенсорика	<p>Көруді қабылдау мен зейінді дамыту: шаманы қабылдауға үйрету: кішкентай, үлкен, өте үлкен; нысанды заттың мақсатынан алшақтатып, белгі ретінде оқшаулау ("біз бәрін дөңгелек қорапқа жинаймыз").</p> <p>Есту қабілеті мен зейінін дамыту: суреттерді қолдана отырып, силлабикалық құрамы бойынша әр түрлі сөздерді ажыратыңыз.</p> <p>Тактильдік-қимылдық қабылдауды дамыту: ауызша тапсырма бойынша жанасу үшін таңдау.</p> <p>Дәмді қабылдауды дамыту: тағамды "тәтті-тұзды" дәмдік белгілері бойынша ажырату; қышқыл, тәтті, тұзды дәмі бар тағамдармен танысу</p>
	Қоршаған ортамен таныстыру және сөйлеуді дамыту	<p>Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы білімдерін жетілдіру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру.</p> <p>Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту. Қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлерімен таныстыру.</p> <p>Балаларды қазақ халқының қонақжайлылық дәстүрімен таныстыру, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, "қонақ кәде", "сыбаға", ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтауға баулу.</p> <p>Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу</p>

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

«Облыстық арнайы мектеп-балабақшасы»КММ

«Балдырған» мектепалды даярлық тобы

Кезен:2023-2024 оқу жылы

2023-2024 оқу жылы сәуір айы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Сәуір	Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жүру.сапта бір бірден, екеуден аяқтың, аяқтың ішкі және сыртқы қырымен жүру, қолдың бастапқы қалыптарын өзгерте отырып.</p> <p>Тепе-теңділікті сақтау: шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру.</p> <p>Жүгіру.шашырап, жұппен, қатармен бір бірден, екеуден жүрумен алмастыра отырып, 100-120 метр арақашықтықта жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу: кедергілер арасынан еңбектеу.</p> <p>Секіру: Бір орында тұрыа биіктікке секіру (6-8 метр) бір аяқпен және қос аяқпен құрсаудан құрсауға секіру (арақашықтығы 40 сантиметр)</p> <p>Лақтыру, қағып алу, домалату: Допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолмен қағып алу (арақашықтығы 4-5 метр)</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: Сапқа бір қатармен тұру. Бір бірінің жанына және бір бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта құру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар.Қимылдардың ырғағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Түзу бағытта адымдап жүру. Жұбымен шеңбер бойымен жүру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Қол және иық белдеулеріне арналған жаттығулар. Қолды кезек жоғары артқа көтеру.</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар.Алға еңкейіп, алақанның еденге тигізу,артқы жағынан қолды айқастырып қотеру.</p> <p>Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар. Екі бала жұптасып жасайды; бірінші бала қолын желкесіне қойып, шалқасынан жатып, денесін көтереді, екінші бала оның аяғына отырады (4-5 рет)</p> <p>Аяққа арналған жаттығулар. Қолды тізеге қойып отырып тұру.</p>

	<p>Спорттық жаттығулар. Денешынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғатыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу.</p> <p>Велосипед, самокат тебу. Шеңбер бойымен және тура жолмен өз бетінше екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға солға бұрылу.</p> <p>Спорттық ойындар.</p> <p>Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу.</p> <p>Қимылды ойындар. Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі. Велосипед тебуге, футбол ойындарына жағдай жасау, серуен өткізетін орынды жабдықтау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Өзінің көңіл күйін сипаттай білуге үйрету. Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану.</p> <p>Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну.</p> <p>Сауықтыру шынықтыру шаралары. Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсы температурадағы сумен шайыну.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдана білуге үйрету.</p> <p>Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.</p> <p>Өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтауға баулу.</p>
Көркем әдебиет	Тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау.

	<p>Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру.</p> <p>Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау.</p>
Сауат ашу негіздері	<p>Ұсынылған сөзге сөйлем құрастыру қабілетін дамыту.</p> <p>Сызықтарды, нүктелерді, тамшы пішіндерін әр түрлі бағытта жазуға мүмкіндік беру, олардың арасындағы қашықтықты алдымен үлгі бойынша, содан кейін өздігінен салуға дағдыландыру</p> <p>Жазуды көзбен қадағалап, қаламды немесе қарындашты дұрыс ұстау арқылы сурет салу</p>
Математика негіздері	<p>Жиын</p> <p>"Бір" сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру</p> <p>Сан және санау</p> <p>Теңдік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылау.</p> <p>Шама</p> <p>Беттестіру, тұтастыру және жұппен салыстыру тәсілдерін қолдана отырып, заттарды салыстыру</p> <p>Геометриялық фигуралар</p> <p>Қағаз парағын тең және тең емес бөліктерге бөлу арқылы салыстыру</p> <p>Кеңістікті бағдарлау</p> <p>Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын қалыптастыру</p> <p>Уақытты бағдарлау</p> <p>үктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету</p>
Қоршаған ортамен таныстыру	<p>Қазақстанның тұңғыш ғарышкерлері Тоқтар Әубәкіров, Талғат Мұсабаевті білу, оларды құрметтеу.</p> <p>Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту. "Өлі табиғат" ұғымымен таныстыру (су, ауа, мұз сүңгілері, күн, бұлт, қар, тастар, жел, жаңбыр);</p> <p>Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары (маусым, өсімдік) арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және түсіну.</p> <p>Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату.</p> <p>Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: өсімдік жапырақтары, сабақтарының қозғалуы, гүлдердің күн шыққанда жапырақтарының ашылуы және кешке жабылуы, тамырдың суды сорып, сабағы арқылы су өткізіп, басқа бөліктерін қоректендіруі, өсімдіктердің өсуі</p>

	<p>үшін ылғалдың, жарықтың, жылу мен тыңайтқыштың қажеттігі олардың жылуды, суықты, күнді немесе бұлтты ауа-райын сезуі, олардың өсуі және көбеюі.</p> <p>Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: оларды суару, түбін қопсыту, жапырақтың шаңын сүрту.</p> <p>Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдана білуді дамыту.</p> <p>Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу.</p> <p>Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу.</p>
Құрастыру	Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту.
Сурет салу	Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу, бейнелеу, түсті қанық беру үшін қағаздың фонын таңдау және бояуларды үйлестіру, өз жұмысының нәтижелерін бағалау.
Мүсіндеу	Біртекті заттардан сюжеттер құру, бірнеше пішінді бір тұғырға орналастыру, сюжеттерде пішіннің қимылдың ерекшеліктерін жеткізе білу, кейіпкерлердің өзіне тән бөлшектерін мүсіндеу, композицияларды қосымша заттар мен элементтердің көмегімен көркемдеп жеткізу. Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру. Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сақтау.
Жапсыру	Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.
Музыка	<p>Музыка тыңдау.</p> <p>Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар.</p> <p>Әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру.</p> <p>Билер:</p> <p>Балаларға «Қаражорға» биінің бірінші бөліміндегі қимылдарын билету.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау:</p> <p>Қоңырау, металлофон, ксилофон, шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.</p>

Айы	Арнайы түзету іс-әрекеті	Арнайы түзету іс-әрекетінің міндеттері
Сәуір	Сөйлеуді дамыту бойынша арнайы түзету жұмасы	<p>Дыбыстарды дұрыс, анық айту қабілеттерін қалыптастыру, дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру.</p> <p>Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану.</p> <p>Өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану.</p>
	Снесорика	<p>Көруді қабылдау мен зейінді дамыту: заттың мақсатынан алшақтай отырып, түсті белгі ретінде оқшаулау ("жасыл машинаға жасыл текшені салыңыз"); практикалық сынау әдісін қолдана отырып, шаманы ескере отырып, 3-4 сақинадан, матрешкадан пирамиданы бүктеу.</p> <p>Есту қабілеті мен зейінін дамыту: суреттерді қолдана отырып, силлабикалық құрамы бойынша әр түрлі сөздерді ажыратыңыз.</p> <p>Тактильдік-қимылдық қабылдауды дамыту: сипаттамалық белгілерді бөліп көрсете отырып, заттарды тексеру; қатты және жұмсақ заттар мен заттарды 2-ші шектерде қабылдау және саралау.</p> <p>Дәмді қабылдауды дамыту: тағамды "тәтті-ащы-қышқыл-тұзды" дәміне қарай анықтау</p>
	Қоршаған ортамен танысу және сөйлеуді дамыту	<p>Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпіркосақ, боран) кеңейту.</p> <p>Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну.</p> <p>Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтар түсті, күннің суықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау.</p> <p>Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Қазақстанның түрлі аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру.</p> <p>Өсімдіктер, оларға күтім жасау (жерді қопсыту, суару, жапырақтардың елешанын сүрту) туралы түсінікті дамыту. Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында өсімдіктердің тірі тіршілік ирі екендігін, өсімдік тұтастығының мәнін, олардың өсуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтау.</p> <p>Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру.</p> <p>Сөздік қорын зат есімдермен толықтыру.</p> <p>Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту</p>

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

«Облыстық арнайы мектеп-балабақшасы»КММ

«Балдырған» мектепалды даярлық тобы

Кезен:2023-2024 оқу жылы

2023-2024 оқу жылы мамыр айы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Мамыр	Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жүру. Сапта бір бірден жүру; тізені жоғары көтеріп, әр түрлі қарқында секіргіштен аттап жүру.</p> <p>Тепе -теңділікті сақтау.Гимнастикалық скамейканың боймен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту.</p> <p>Жүгіру.қатармен бір бірден жүгіру, бір сызыққа қойылған заттардың арасымен кедергілердің арасымен өту арқылы жыланша жүгіру, белгіленген жерге дейін жылдамдыққа ұзындығы 20 метр жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу. Жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен жыланша төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу.</p> <p>Секіру.Алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру, оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру.</p> <p>Лақтыру, қағып алу, домалату; допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр)</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Сапқа бір, екі, үш қатармен тұру, бір бірінің жанына және бір бірінің арнынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта құру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ырғақты орындау.</p> <p>Қимылдардың ырғағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Түзу бағытта адымдап жүру. Жұбымен шеңбер бойымен жүру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар.Қолды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу,қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу.</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар. Отырып алға қарай еңкею, тізерлеп тұрып алға еңкею.</p> <p>Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар. Екі бала жұптасып жасайды; бірінші бала қолын желкесіне қойып, шалқасынан жатып, денесін көтереді, екінші бала оның аяғына отырады (5-6 рет)</p> <p>Арқаға арналған жаттығулар.Отырып алға артқа еңкею (5-6 рет)</p> <p>Аяққа арналған жаттығулар. Қолды алға созып жартылай отырып тұру.</p>

	<p>Спорттық жаттығулар. Денешынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғатыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу.</p> <p>Велосипед, сомакат тебу. Шеңбер бойымен және тура жолмен өз бетінше екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға солға бұрылу.</p> <p>Спорттық ойындар.</p> <p>Футбол элементтері.Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу.</p> <p>Бадминтон.Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.</p> <p>Қимылды ойындар. . Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың дербес қимыл белсенділігін ұйымдастыруда, менгерген қимыл дағдыларын жетілдіру үшін серуен өткізетін орынды жабдықтау, ойын аланында балалардың жүруіне арналған кедергі жолдар жасау,</p> <p>велосипед тебуге, футбол, бадминтон ойындарына жағдай жасау.Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау.</p> <p>Салауатты өмір салты.Балаларды салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын орындауға, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды пайдалануға баулу. Өзіне өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау жағдыларын жетілдіру,Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну.</p> <p>Сауықтыру- шынықтыру шаралары. Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама- қарсы температурадағы сумен шайыну.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сөйлеуде қолдану.</p> <p>Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту.</p> <p>Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.</p> <p>Әдеби шығармаларды мұқият тыңдау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға баулу.</p>

	Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға ынталандыру.
Көркем әдебиет	Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау. Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру.
Сауат ашу негіздері	Сөздерді буындардан (ауызша) құрастыруға дағдыландыру. Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дауысты және дауыссыз дыбыстардың ретін анықтау. Сөйлемді ауызша талдау: қарапайым сөйлемдерді сөздерге бөлу. Тік, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, қисық сызықтарды, нүктелерді, көз жасын әр түрлі бағытта жазуға мүмкіндік беру, олардың арасындағы қашықтықты алдымен үлгі бойынша, содан кейін өздігінен қадағалау.
Математика негіздері	Жиын Жиындарды бөлшектеуге және оларды қайта біріктіруге үйрету; тұтас жиын мен оның әрбір бөлігі арасында байланыс орнату Сан және санау Заттардың саны олардың көлеміне, арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру. Шама Заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу. Геометриялық фигуралар Бүтін мен бөлікті салыстыру, 8-10 бөліктерден пішіндерді жинап, құрастыру. Кеңістікті бағдарлау Қағаз парағын бағдарлай білуді бекіту Уақытты бағдарлау Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу

Қоршаған ортамен таныстыру	<p>Өз Отанын жақсы көру, оны қорғаудың, Қазақстан әскерінің маңыздылығын түсіну. Ұлы Отан соғысы жылдарында Отанын қорғаған қазақстандық жауынгерлердің - Кеңес Одағының батырлары Бауыржан Момышұлының, Әлия Молдағұлованың, Мәншүк Мәметованың, Халық қаһарманы Рахымжан Қошқарбаевтың ерліктері туралы білу, оларды құрметтеу.</p> <p>Отан қорғаушы күні, Жеңіс күні мемлекеттік мерекелерінің маңыздылығын түсіну.</p> <p>Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: өсімдік жапырақтары, сабақтарының қозғалуы, гүлдердің күн шыққанда жапырақтарының ашылуы және кешке жабылуы, тамырдың суды сорып, сабағы арқылы су өткізіп, басқа бөліктерін қоректендіруі, өсімдіктердің өсуі үшін ылғалдың, жарықтың, жылу мен тыңайтқыштың қажеттігі олардың жылуды, суықты, күнді немесе бұлтты ауа-райын сезуі, олардың өсуі және көбеюі. Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: оларды суару, түбін қопсыту, жапырақтың шаңын сүрту.</p> <p>Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша: балықтар, жәндіктер, мекендеу орны (орман, шалғын, су айдыны, бақша, бақ, алаң); қозғалу тәсілі (жүгіру, ұшу, секіру, жүзу) бойынша топтастыру.</p> <p>Балалардың сөздік зат есімдермен байыту.</p> <p>Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу.</p>
Құрастыру	Табиғи (ағаш, мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық заттардан құрастыруға баулу.
Сурет салу	<p>Заттардың пішіндеріне, бөліктердің салыстырмалы өлшеміне және олардың орналасуына сүйене отырып, түстер мен олардың реңктерін беру, негізгі пішінді, заттар мен олардың бөліктерінің пропорцияларын мәнерлеп жеткізе білу, түстерді өз қалауы бойынша таңдау.</p> <p>Бейнелеу әдістерін (штрихтар, бояуларды араластырып, кляксография, жіппен) қолдану.</p>
Мүсіндеу	<p>Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану.</p> <p>Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану.</p>
Жапсыру	Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.
Музыка	<p>Музыка тыңдау.</p> <p>Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу.</p>

		<p>Ән айту. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыка сипатына сәйкес қимылдардың өзгеруін меңгерту. Билер:</p> <p>Билер: Балаларға «Қаражорға» биінін екінші бөліміндегі қимылдарын билету.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Бубен, барабан, маракас, румба сияқты шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.</p>
Айы	Арнайы түзету іс-әрекеті	Арнайы түзету іс-әрекетінің міндеттері
	Сөйлеуді дамыту бойынша арнайы түзету жұмысы	<p>Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау.</p> <p>Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды тандай білу.</p> <p>Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту.</p> <p>Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану.</p> <p>Өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдан</p>
Мамыр	Сенсорика	<p>Көруді қабылдау мен зейінді дамыту: 4 бөліктен тұратын бөлінген тақырыптық суретті бүктеу; заттар арасындағы кеңістіктік қатынастармен практикалық танысу (жоғарыда, төменде).</p> <p>Есту қабілеті мен зейінін дамыту: бір аспаптың қатты және тыныш дыбысын ажырату.</p> <p>Тактильдік-қимылдық қабылдауды дамыту: материалдар беттерінің әртүрлі қасиеттерімен танысу: (темір-суық, ағаш-жылы);</p> <p>Дәмді қабылдауды дамыту: тәтті-ащы-қышқыл-тұзды дәмі бар бірқатар ұсынылған өнімдерді таңдау</p>

Қоршаған ортамен таныстыру және сөйлеуді дамыту

Отан қорғаушылар, Қазақстан Республикасының әскері туралы ұғымдарын кеңейту. Отанды сүйуге, патриотизмге тәрбиелеу.

Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтар түсті, күннің суықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау.

Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді кеңейту: жемістер, көгөністер, жидектер (орман, бақша), гүлдер (бөлме, бақша, шабындық), бұталар және ағаштар (бақша, орман).

Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде – көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста - құстарды қоректендірудің қажеттігі, көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шикылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау.

Жәндіктер туралы (қоңыз, көбелек, шыбын, құмырсқа), қыстап қалатын және жыл құстары туралы ұғымдарын кеңейту.

Балаларды адамгершілікке, өзара көмек беруге, ренжіген балаға жанашырлық танытуға және ренжіткен баланың әрекеттерінің әділдігіне көз жеткізіп себебін анықтауға, әділ болған жағдайда әрекет еткен баланың әрекеттерін қолдауға, бірге, келісіп ойнауға, құрдастарының өтініші бойынша ойыншықтарымен бөлісуге, айналасында болып жатқан жағдайларды ой елегінен өткізіп, өзінің әділ пікірін білдіруге баулу.

Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, сөйлеуде қолдану.